EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/1710

av den 4 maj 2022

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020, avsnitt IX – Europeiska datatillsynsmannen

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020, avsnitt IX – Europeiska datatillsynsmannen,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0086/2022), och av följande skäl:

A. I samband med förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet betonar den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten hur viktigt det är att ytterligare stärka EU-institutionernas demokratiska legitimitet genom att öka transparensen och ansvarsskyldigheten och genom att tillämpa en resultatbaserad budgetering och en god förvaltning av personalresurser.

B. Skydd av personuppgifter är en grundläggande rättighet som skyddas av EU-lagstiftningen och fastställs i artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

C. I artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs att oberoende myndigheter ska kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna om skydd för enskilda vid behandling av personuppgifter som rör dem.

D. I Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2018/1725 ([1]) föreskrivs inrättandet av en oberoende myndighet, Europeiska datatillsynsmannen (*datatillsynsmannen*), med ansvar för att skydda och garantera rätten till dataskydd och integritet, och med uppgift att se till att unionens institutioner, organ och byråer anammar en stark dataskyddskultur.

E. Datatillsynsmannen utför sina uppgifter i nära samarbete med andra dataskyddsmyndigheter som en del av Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB), och den tjänar allmänintresset samtidigt som den vägleds av principerna om opartiskhet, integritet, transparens och pragmatism.

F. Datatillsynsmannen ska delegera utanordnarens befogenheter till direktören i enlighet med stadgan för de uppgifter och ansvarsområden som rör tillsynsmannens budget och administration i enlighet med artikel 72.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([2]), medan funktionen som datatillsynsmannens räkenskapsförare ska utföras av kommissionens räkenskapsförare i enlighet med Europeiska datatillsynsmannens beslut av den 1 mars 2017.

G. Covid-19-pandemin gjorde det nödvändigt för datatillsynsmannen att se över och anpassa sitt interna funktionssätt och sina arbetsmetoder för att fortsätta att fullgöra sitt uppdrag.

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att revisionsrätten inte funnit några betydande brister med avseende på de granskade områden som rörde personal och upphandlingar för Europeiska datatillsynsmannen (*datatillsynsmannen*).

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

2. Europaparlamentet betonar att revisionsrätten på grundval av sitt revisionsarbete dragit slutsatsen att betalningarna som helhet för institutionernas administrativa utgifter, inbegripet datatillsynsmannens, för budgetåret 2020 inte innehöll några väsentliga fel. Parlamentet välkomnar att revisionsrätten inte upptäckte något specifikt problem kring transaktionernas korrekthet.

3. Europaparlamentet är medvetet om att kapitel 9 ”Administration” i revisionsrättens årsrapport är inriktat på utgifter för personal, byggnader, utrustning, energi, kommunikation och informationsteknik och att revisionsrätten anger att dessa utgifter är förknippade med låg risk.

Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen

4. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen 2020 tilldelades en budget på 19 476 998 EUR, vilket är en ökning med 16,3 % jämfört med budgeten för 2019 som var 16 638 572 EUR. Parlamentet förstår att den totala ökningen främst berodde på effekterna av de nya uppgifter som fastställs i förordning (EU) 2018/1725 (även kallad den allmänna dataskyddsförordningen för EU:s institutioner eller GDPR) och de nya tillsynsbefogenheterna i samband med brottsbekämpande organ och organ för rättsligt samarbete, såsom bland annat Eppo och Eurojust. Parlamentet noterar att andra faktorer som bidrog till ökningen var konsolideringen av Europeiska dataskyddsstyrelsens sekretariat som drivs av datatillsynsmannen, datatillsynsmannens strategi 2020–2024, som kopplad till det nya mandatet, samt de tillfälliga ersättningar som planerades för slutet av den föregående datatillsynsmannens mandat.

5. Europaparlamentet noterar att covid-19-pandemin har haft en negativ inverkan på budgetgenomförandet (73 % 2020, jämfört med 91,97 % 2019). Parlamentet konstaterar i synnerhet att denna inverkan är synlig i uppdrags- och utbildningsbudgetarna (genomförande av mindre än 17 %) och anordnandet av möten, inklusive ersättning till experter och catering (mindre än 15 %). Parlamentet noterar att de resulterande besparingarna uppgår till 2 183 000 EUR, vilket motsvarar 11 % av den totala budgetanvändningen.

6. Europaparlamentet noterar dessutom att covid-19-pandemin hade en indirekt inverkan på andra delar av budgeten som inte kan kvantifieras exakt, såsom budgetposterna för personal, vilka påverkades negativt på grund av förseningar i de rekryteringar som planeras för 2020 och budgetposten för byggnader, som påverkades av förseningar i det fullständiga nyttjandet av byggnaden, som fortfarande delas med Europeiska ombudsmannen.

7. Europaparlamentet konstaterar att till följd av ökningen av datatillsynsmannens personal under 2019 ökade budgetposterna för löner till tjänstemän och kontraktsanställda med 22 %. Parlamentet inser att förseningarna i rekryteringsförfarandena (även till följd av covid-19-pandemin), på grund av den stora andel av den totala budgeten som utgör personalrelaterade kostnader, hade negativa effekter på genomförandet av budgeten som helhet.

8. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannens investeringar i den digitala omvandlingen åtminstone delvis kompenserade den låga genomförandegraden för budgeten eftersom de it-relaterade budgetposterna för datatillsynsmannen och Europeiska dataskyddsstyrelsen överskred det ursprungliga anslaget (109 %). Parlamentet konstaterar att budgetanslagen har överförts från tjänsteresor, resor, översättning och tolkning för att finansiera andra personalkostnader och it-utrustning och it-tjänster.

9. Europaparlamentet noterar att av de 36 upphandlingsförfaranden som datatillsynsmannen inledde under 2020 var endast 1 ett öppet förfarande och resten var förhandlade förfaranden, däribland 5 förfaranden utan föregående offentliggörande av meddelande om upphandling. Parlamentet är medvetet om de upphandlingsutmaningar som datatillsynsmannen står inför och att den på grund av sin ringa storlek använder gemensamma upphandlingsförfaranden, eftersom de är effektivare ur ett finansiellt perspektiv, samtidigt som man måste tillämpa de strängaste dataskyddsstandarderna vid sådana förfaranden, vilket förmodligen också har bidragit till det låga genomförandet av budgeten under 2020.

10. Europaparlamentet välkomnar datatillsynsmannens pågående insatser för att bli en papperslös institution, bland annat fortsatta papperslösa intervjuer under 2020, avsikten att automatisera bedömnings-, prövnings- och utvärderingsrapporterna genom att införa nya moduler i personalgränssnittet under 2021 och genomförandet under 2020 av papperslösa finansieringssystem för hantering av betalningar, budgetförvaltning och upphandling.

Intern förvaltning, resultat, internkontroll

11. Europaparlamentet framför sina kondoleanser efter bortgången av datatillsynsmannen Giovanni Buttarelli i augusti 2019. Parlamentet noterar att Wojciech Wiewiorowski tillträdde i december 2019 för en mandatperiod på 5 år. Parlamentet konstaterar att Wiewiorowski hade arbetat som biträdande datatillsynsman och därmed hade goda kunskaper om institutionen, vilket bidrog till att minska utmaningen i samband med övergången.

12. Europaparlamentet välkomnar antagandet av det nya förvaltningsverktyget Bluebell, som utvecklats av Ercea (Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet) och som gör det möjligt att bättre förutse och övervaka det faktiska genomförandet av budgetposter på grundval av uppgifter som laddas upp av operativa enheter, med fördelen att de manuella insatserna minskar betydligt och uppgifterna blir mer tillförlitliga.

13. Europaparlamentet välkomnar att arbetsprocesserna under 2020 anpassades till följd av covid-19-pandemin, och att alla pappersunderskrifter och pappersförfaranden digitaliserades, vilket ledde till effektivare och snabbare administrativa processer. Parlamentet förstår att datatillsynsmannen var tvungen att skjuta upp granskningarna på plats eftersom hanteringen av känsliga uppgifter hindrade dem från att utföras på distans.

14. Europaparlamentet noterar att fysiska möten ersattes av möten online, vilket är billigare och mindre tidskrävande. Parlamentet noterar att dessa fysiska möten som blev ersatta hade en större effekt när det gäller EDPB-sammanträden som tidigare ägde rum varje månad eller varannan månad, med höga rese- och tolkningskostnader, och som ersattes med virtuella möten varannan vecka.

15. Europaparlamentet välkomnar att datatillsynsmannen i juni 2020 lade fram sin digitala framtidsstrategi för 2020–2024 *Shaping a safer digital future: a new strategy for a new decade* med fokus på de tre pelarna framtidsutsikter, åtgärder och solidaritet, i syfte att ta itu med digitala utmaningar för en säkrare, rättvisare och hållbarare framtid. Parlamentet konstaterar att datatillsynsmannen har utformat åtta tydliga KPI-indikationer (centrala resultatindikatorer eller nyckelprestationstal) för att övervaka genomförandet av strategin. Parlamentet påpekar att 5 av 8 KPI-indikatorer antingen uppnåddes eller överträffades under 2020, särskilt antalet ärenden som behandlades på internationell nivå (42 fall jämfört med målet på 10) och antalet yttranden/kommentarer som lämnades som svar på samråden (5 yttranden och 12 formella kommentarer jämfört med målet på 10 ärenden). Parlamentet betonar att de nämnda KPI-indikatorerna illustrerar tillsynsmannens avgörande roll i unionens insatser mot covid-19-pandemin när det gäller att garantera grundläggande rättigheter avseende dataskydd och personlig integritet.

16. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen för att utföra förhandskontroller av sina transaktioner, både för operativa och finansiella aspekter, har integrerat de uppdaterade checklistorna i det nya elektroniska arbetsflödessystemet Speedwell, som är kopplat till redovisningssystemet och underlättar de grundläggande kontroller som tillämpas på betalningar och åtaganden.

17. Europaparlamentet noterar att på grund av en intern omorganisation i slutet av 2019 sattes den tidigare efterhandsgranskaren in i finansteamet och kunde således, i syfte att undvika risken för självgranskning, inte genomföra efterhandskontrollen. Parlamentet förstår utmaningen för en liten institution att hitta en ersättare med en grundlig förståelse av den finansiella rättsliga och regulatoriska ramen, även om den har inlett en inbjudan till intresseanmälan. Parlamentet uppmanar med kraft datatillsynsmannen att undersöka och genomföra det lämpligaste alternativet bland dem som redan identifierats i dess årsrapport.

18. Europaparlamentet noterar att kommissionens tjänst för internrevision (IAS) har genomfört en revision av datatillsynsmannens verksamhet i samband med övervakningen av Europol, i syfte att bedöma om det interna kontrollsystemet för Europols tillsynsverksamhet är adekvat och effektivt. Parlamentet välkomnar att revisorerna erkände datatillsynsmannens pågående insatser för att förbättra styrelseformerna och systemen för intern kontroll för tillsynen av Europol. Parlamentet är medvetet om att den slutliga revisionsrapporten utfärdades i september, att datatillsynsmannen strax efter det lämnade in en handlingsplan till IAS som omfattade alla rekommendationer som IAS ansåg vara lämpliga för att minska de identifierade riskerna. Parlamentet påpekar att sådana risker främst hängde samman med brister i uppföljningen av datatillsynsmannens rekommendationer och härrörde från hanteringen av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter via it-system.

Personalresurser, jämställdhet och personalens välbefinnande

19. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen hade totalt 113 anställda under 2020, jämfört med 96 under 2019. Parlamentet betonar att 20 nya tjänster beviljades av budgetmyndigheten 2020 för att täcka de ytterligare ansvarsområden som fastställs i förordning (EU) 2018/1725, nya tillsynsuppgifter i samband med brottsbekämpande organ och rättsliga samarbetsorgan och nya ansvarsområden efter konsolideringen av Europeiska dataskyddsstyrelsen, för vilken datatillsynsmannen tillhandahåller ett oberoende sekretariat.

20. Europaparlamentet noterar den mycket låga tillsättningsgraden på 86,90 % av tjänsteförteckningen. Parlamentet förstår att datatillsynsmannen använde reservlistan med (33) dataskyddsexperter från 2018 års uttagningsprov och även anställde kontraktsanställda för att tillfälligt tillgodose särskilda behov eller tjänster som tillfälligt var vakanta på grund av långvarig frånvaro. Parlamentet noterar de utmaningar som EU-institutionerna står inför när det gäller att locka experter på specifika områden, vilket bland annat beror på att lönerna inte är särskilt konkurrenskraftiga och attraktiva. Parlamentet betonar i synnerhet den utmaning som datatillsynsmannen står inför när det gäller att rekrytera högt specialiserad dataskyddspersonal genom Epso och förstår behovet av att anordna specialiserade uttagningsprov för att bygga vidare på de kunskaper och erfarenheter som kontraktsanställda förvärvat. Parlamentet uppmuntrar datatillsynsmannen att fortsätta att tillämpa god praxis i rekryteringsförfaranden som validerats av andra institutioner, särskilt distansintervjuer och onlineprov.

21. Europaparlamentet noterar den gynnsamt förändrade geografiska fördelningen bland den totala personalen, med tanke på institutionens storlek, med 20 medlemsstater representerade 2020. Parlamentet välkomnar att tre nationaliteter tillkommit jämfört med 2019 och noterar en minskning av den oproportionerliga andelen tjänster som innehas av belgiska medborgare (från 27 till 23 %). Parlamentet konstaterar att den geografiska fördelningen av chefer på mellannivå och högre nivå inte förändrats. Parlamentet inser att behovet av specialiserade profiler för att fullgöra datatillsynsmannens mandat kan begränsa uttagningskommittéerna vid beaktandet av geografiska aspekter, och uppmuntrar datatillsynsmannen att överväga ytterligare åtgärder för att skapa en mer balanserad representation.

22. Europaparlamentet uppmanar datatillsynsmannen att fortsätta att uppmärksamma frågor som rör jämn könsfördelning, lika möjligheter och geografisk fördelning, särskilt under urvalsförfarandena. Parlamentet föreslår att datatillsynsmannen överväger obligatorisk utbildning om omedveten könsdiskriminering och om genomförande av jämställdhetspolitik för chefer och medlemmar i uttagningskommittéer.

23. Europaparlamentet noterar att könsfördelningen i den totala personalstyrkan både 2019 och 2020 förblev konstant, med cirka 58 % kvinnor och 42 % män. Parlamentet konstaterar att på mellanchefsnivå är siffrorna desamma som 2019, med 75 % kvinnor och 25 % män. Parlamentet noterar att de två högre chefstjänsterna båda innehas av män, vilket även var fallet 2019. Parlamentet välkomnar att strategin för 2020–2024 innehåller ett åtagande om att integrera ett jämställdhetsperspektiv till stöd för den strategi för lika möjligheter som godkändes 2017.

24. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen erbjuder flera arbetsformer och att all personal har flextid, med undantag för personer som får chefstillägg. Parlamentet konstaterar att kvinnor före covid-19-pandemin utgjorde majoriteten av användarna av flexibla arbetsformer, dvs. distansarbete (61,6 % 2019 och 67,5 % 2020), deltidsarbete (89 % 2019 och 87,5 % 2020), föräldraledighet (87 % 2019 och 90 % 2020) och arbetstidskonton (100 % både 2019 och 2020). Parlamentet betonar den oproportionerliga könsobalansen mellan användarna och uppmanar därför datatillsynsmannen att intensifiera kommunikationen om genomförbarheten och fördelarna med dessa arrangemang, dvs. obligatoriska informationsmöten för nyanlända, och att se till att utnyttjandet av de tillgängliga arbetsformerna inte på något sätt kommer att inverka menligt på de anställdas karriärutveckling.

25. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen till följd av covid-19-pandemin den 12 mars 2020 antog distansarbete som allmän ordning och den 19 mars 2020 sitt beslut om förlängning av distansarbete till och med den 13 april 2020. Parlamentet understryker att distansarbete i hög grad använts som ett flexibilitetsverktyg för att garantera driftskontinuitet och underlätta för personalen att hantera de svåra villkor som covid-19-pandemin medfört, och konstaterar att inga tjänster därför har uteslutits från ordningen. Parlamentet konstaterar att datatillsynsmannen 2020 utfärdade en vägledning om distansarbete. Parlamentet är medvetet om att systemet med distansarbete under hösten 2020 endast är partiellt och att tillträdet till institutionens lokaler gradvis har ökat i takt med utvecklingen av den sanitära situationen.

26. Europaparlamentet påpekar att ett ledningsbeslut om distansarbete från utlandet tillät distansarbete från utlandet under perioden 15 juni–15 september 2020, förutsatt att antalet dagar distansarbete kombinerades med en lika stort antal semesterdagar. Parlamentet anser att en sådan undantagsåtgärd till fullo rättfärdigades av behovet av att bättre anpassa personalens privatliv och personliga liv under nedstängningsperioden.

27. Europaparlamentet noterar att it-utrustning för distansarbete tillhandahölls alla anställda i enlighet med villkoren i det servicenivåavtal som är i kraft med parlamentet utan några extra kostnader. Parlamentet konstaterar att de anställda fick möjlighet att få ersättning för en större skärm och en ergonomisk stol (upp till 150 EUR respektive 200 EUR) från det gemensamma sjukförsäkringssystemet (JSIS).

28. Europaparlamentet välkomnar att datatillsynsmannen i mars 2020 antog riktlinjer för att erkänna, förebygga och hantera utbrändhet och att utbildningen inriktades på att hantera stress och bygga upp resiliens, med särskilt fokus på förebyggande av utbrändhet på agendan för 2021. Parlamentet uppmanar ledningsgruppen att omedelbart ta itu med alla symptom på eventuell utbrändhet och att analysera orsakerna.

29. Europaparlamentet noterar att inga fall av trakasserier rapporterades under 2020, och uppskattar att datatillsynsmannen i december 2020 undertecknade en översyn av sitt beslut mot trakasserier för att klargöra varje parts rättigheter och skyldigheter. Parlamentet välkomnar att den konfidentiella rådgivarens roll vidareutvecklades och att dess utnämningsförfarande fastställdes. Parlamentet beklagar att inga utbildningar om trakasserier eller visselblåsning anordnades under 2020 och uppmanar datatillsynsmannen att fullt ut utnyttja de digitala kanalerna för att tillhandahålla och regelbundet uppdatera sådan utbildning för all personal (utom nyanställda). Parlamentet uppskattar att datatillsynsmannen började erbjuda en obligatorisk presentation av trakasserier för nyanlända under välkomstdagarna 2021.

30. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av en välbefinnandesamordnare, som kommer att fungera som kontaktpunkt för alla personalfrågor på detta område och kommer att samarbeta med andra nyckelaktörer för att se till att välbefinnandeinriktad verksamhet anordnas.

31. Europaparlamentet noterar att totalt 16 praktikanter rekryterades under 2020 i två omgångar, mars och juli 2020. Parlamentet välkomnar att alla praktikanter betalades av datatillsynsmannen, även om det skedde via kommissionens GD EAC. Parlamentet konstaterar att alla praktikanter fick en bärbar dator och en säkerhetstoken för distansarbete. Parlamentet välkomnar att datatillsynsmannen tillät sina praktikanter att arbeta från utlandet om de så begärde.

Etisk ram och transparens

32. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannens etiska ramverk uppdaterades 2019 och att alla nya personer måste följa en obligatorisk presentation om etik under sin introduktionsutbildning, och noterar dessutom att en undersökning om personalens medvetenhet planerades för 2021. Parlamentet välkomnar utnämningen av den nya etikhandläggaren i maj 2021, som för närvarande har i uppdrag att uppdatera utbildningen och anordna presentationer av den etiska ramen för personalen och göra en enkät om personalens medvetenhet. Parlamentet välkomnar att datatillsynsmannen har en särskild plats på intranätet som informerar personalen om dess etiska ram och ökar medvetenheten om den, inbegripet alla relevanta dokument och förfaranden.

33. Europaparlamentet påminner om att uppförandekoden för personal sågs över i december 2019 för att anpassa den till förändringarna inom institutionen och till den nya rättsliga ramen, särskilt för att införliva förordning (EU) 2018/1725, samt för att inkludera personalen vid EDPB-sekretariatet. Parlamentet noterar att den särskilda uppförandekoden för tillsynsorganen också sågs över och antogs i december 2019 i syfte att integrera etiska insikter i deras dagliga arbete. Parlamentet noterar att datatillsynsmannen, efter parlamentets uppmaning, har beslutat att börja utarbeta en uppförandekod för högre chefstjänster.

34. Europaparlamentet konstaterar att datatillsynsmannen för närvarande inte använder det interinstitutionella transparensregistret utan offentliggör sin agenda och sina insatser, inklusive möten med företrädare för intressegrupper, på sin webbplats, i syfte att säkerställa ansvarsskyldighet gentemot medborgarna. Parlamentet riktar en bestämd uppmaning till datatillsynsmannen att undersöka olika sätt att koppla sitt eget register till transparensregistret.

Digitalisering, cybersäkerhet och skydd av personuppgifter

35. Europaparlamentet noterar med uppskattning att datatillsynsmannen lägger vikt vid att analysera de möjligheter, risker och utmaningar som innovativ teknik och andra initiativ kan ha när det gäller dataskydd och enskilda personers personuppgifter i syfte att skapa en säkrare digital framtid för unionen, i enlighet med tillsynsmyndighetens strategi för 2020–2024.

36. Europaparlamentet erkänner datatillsynsmannens roll i den globala debatten om digital etik, särskilt med beaktande av utvecklingen av artificiell intelligens och teknik för ansiktsigenkänning. Parlamentet betonar att datatillsynsmannen är medordförande för arbetsgruppen för etik och dataskydd inom artificiell intelligens inom Global Privacy Assembly, det internationella mötet mellan dataskydds- och integritetsmyndigheter på global nivå, när det gäller frågan om artificiell intelligens och digital etik.

37. Europaparlamentet är medvetet om att datatillsynsmannens huvudsakliga it-infrastruktur, backoffice-verktyg och tjänster tillhandahålls av kommissionen eller parlamentet i enlighet med servicenivåavtalet om användning av it-tjänster. Parlamentet välkomnar initiativet att börja bygga upp datatillsynsmannens it-kapacitet genom att anställa en it-stödperson för att bland annat tillhandahålla allmänt it-stöd, fungera som kontaktpunkt för alla it-applikationer som används vid institutionen, bedöma nuvarande och framtida it-behov samt föreslå och genomföra lösningar. Parlamentet välkomnar att datatillsynsmannen under 2020 beslutade att lansera behovsanalysen ”IT Gap” för att analysera behovet av att stödja sina uppgifter när det gäller it-support, kartlägga befintliga verktyg och system och sedan identifiera eventuella luckor.

38. Europaparlamentet påpekar att datatillsynsmannen i december 2020 undertecknade ett servicenivåavtal med CERT-EU (incidenthanteringsorganisationen för unionens institutioner) för tillhandahållande av ett brett spektrum av cybersäkerhetstjänster (medvetandehöjande verksamhet, cybersäkerhetsövningar, anmälan av cyberhot och sårbarheter som kan påverka tillsynsmannen samt ad hoc-stöd vid hantering av cyberincidenter). Parlamentet noterar att datatillsynsmannen, som en uppföljning av slutförandet av en internrevision, planerade att genomföra rekommendationerna om cybersäkerhet, såsom att integrera cybersäkerhetsrisker i en ny och förbättrad riskhanteringsram och ett nytt förfarande för att regelbundet bedöma it-säkerhetsnivån hos sina tjänsteleverantörer.

39. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen under 2020 fortsatte övergången till den ram för dataskydd som fastställs i förordning (EU) 2018/1725 parallellt med säkerställandet av dess driftskontinuitet under covid-19-pandemin. Parlamentet välkomnar att datatillsynsmannen i september 2020 utnämnde ett dataskyddsombud på heltid för att stärka sin kapacitet att granska behandling av personuppgifter och att genomföra skyddsåtgärder och minska riskerna för registrerades personers rättigheter och friheter.

40. Europaparlamentet uppmanar dataskyddsmannen att kartlägga den nuvarande användningen av teknik med öppen källkod inom EU-institutionerna och bedöma mervärdet av att prioritera utvecklingen av verktyg med öppen källkod när det gäller dataskydd och integritet.

Byggnader och säkerhet

41. Europaparlamentet påminner om att ökningen av datatillsynsmannens personal krävde en överenskommelse med parlamentet om att få ytterligare kontorsutrymme och att bruka hela byggnaden, vilket vid den tidpunkten delades med Europeiska ombudsmannen. Parlamentet påminner om att budgetposterna för byggnader, möbler och utrustning därför ökades för att täcka extrakostnaderna för ytterligare hyra och avgifter. Parlamentet noterar att förseningen i den planerade utvidgningen ledde till ett lågt genomförande av sådana budgetposter.

42. Europaparlamentet uppmuntrar datatillsynsmannen att i sin fastighetsstrategi ta hänsyn till behoven hos personer med nedsatt rörlighet eller andra funktionsnedsättningar genom att anta en bredare definition av rimlig anpassning, med effektiva lösningar för att underlätta tillgång för personer med funktionsnedsättning till it-verktyg och it-plattformar, för att anpassa sig till EU-institutionernas strategi när det gäller sjukvård och ersättningsnivåer.

Miljö och hållbarhet

43. Europaparlamentet välkomnar de många åtgärder som datatillsynsmannen har vidtagit för att minska sitt miljöavtryck. Parlamentet noterar att datatillsynsmannen under 2020 fortsatte sin väg mot en papperslös institution genom att med kraft stödja en fullständig elektronisk hantering av fakturor och betalningar och elektroniska signaturer av handlingar.

44. Europaparlamentet välkomnar att datatillsynsmannen uppmuntrar användningen av kollektivtrafik, genom att återbetala 50 % av kollektivtrafikkostnader, och användningen av cyklar, genom att tillhandahålla ett tillräckligt antal cykelställ i sina garageanläggningar.

45. Europaparlamentet uppmuntrar datatillsynsmannen att vidta konkreta åtgärder för hållbar utveckling och att ansluta sig till EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) som utvecklats av kommissionen för att göra det möjligt för organisationer att utvärdera, rapportera om och förbättra sina miljöprestanda.

46. Europaparlamentet uppmuntrar datatillsynsmannen att få tillgång till den interinstitutionella helpdesk för miljöanpassad offentlig upphandling som förvaltas av parlamentet sedan 2017 och som är inriktad på hållbar utveckling, miljöfrågor och sociala aspekter av offentlig upphandling.

Kommunikation och flerspråkighet

47. Europaparlamentet noterar offentliggörandet av datatillsynsmannens strategi 2020–2024, tillsammans med en ny broschyr och video. Parlamentet konstaterar att datatillsynsmannen också har utvecklat en konsekvent och målinriktad kommunikationsstrategi med olika intressenter för att ta itu med den senaste utvecklingen av covid-19-pandemin och de dataskyddsfrågor som uppstår till följd av denna.

48. Europaparlamentet välkomnar datatillsynsmannens intresse för sociala medier och andra plattformar för att säkerställa en större spridning av information. Parlamentet understryker särskilt de offentliga pilotprojekten Mastodon (alternativ till Twitter/Instagram) och PeerTube (alternativ till YouTube) och förstår att syftet är att nå samförstånd om en gemensam EU-plattform med andra EU-institutioner och samtidigt utforska andra möjligheter, såsom EU som värd för sociala medier med öppen källkod. Parlamentet anser att tillhandahållande av information till medborgarna på plattformar som inte är äganderättsligt skyddade bidrar till att upprätthålla de offentliga institutionernas oberoende och transparens.

49. Europaparlamentet uppmuntrar datatillsynsmannen att ta kommunikationsinitiativ som syftar till att öka dess roll och förståelsen av dess uppdrag bland en bredare allmänhet. Parlamentet noterar att Privacy Camp den 21 januari 2020 stod värd för datatillsynsmannens civilsamhällessammankomst EDPS Civil Society Summit för att diskutera dataskyddet och integriteten i EU med det civila samhällets organisationer. Parlamentet konstaterar att datatillsynsmannen stod värd för en workshop online i oktober 2020 som handlade om dataskydd i internationella organisationer i kristider.

50. Europaparlamentet påpekar att de totala kostnaderna för översättningar under 2020 uppgick till 1 250 827,45 EUR, varav 342 255,65 EUR avsåg datatillsynsmannen och 908 571,80 EUR avsåg Europeiska dataskyddsstyrelsen. Parlamentet uppmanar datatillsynsmannen att ytterligare undersöka användningen av neural översättning genom särskilda maskinöversättningsverktyg och andra alternativ tillsammans med kommissionen, översättningscentrumet och Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo).

Interinstitutionellt samarbete

51. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att datatillsynsmannen även under 2020, och trots covid-19-pandemin, kunde anordna flera utbildningstillfällen för många EU-institutioner med vägledning om hur enskildas personuppgifter ska skyddas.

52. Europaparlamentet uppskattar att datatillsynsmannen utarbetade en vägledning för konsekvensbedömningar avseende dataskydd (Data Protection Impact Assessment, DPIA). Parlamentet betonar att datatillsynsmannen har övervakat hur EU-institutioner har använt DPIA-bedömningarna sedan ikraftträdandet av förordning (EU) 2018/1725 genom en undersökning i februari 2020, och en rapport offentliggjordes som en uppföljning i juli 2020.

53. Europaparlamentet håller med om att det på grund av dataflöden över gränserna finns ett behov av att betrakta dataskydd i ett globalt sammanhang. Parlamentet anser att datatillsynsmannens aktiva deltagande i ett antal internationella forum är avgörande för att utforma och utbyta god praxis, fastställa och utveckla riktlinjer och skapa konsekventa och enhetliga förfaranden som bygger på en gemensam förståelse av dataskyddsregler. Parlamentet noterar att datatillsynsmannen är en aktiv ledamot av Global Privacy Assembly (GPA) (som tidigare var den internationella konferensen för ombudsmän för dataskydds- och integritetsfrågor, ICDPPC).

54. Europaparlamentet uppmanar datatillsynsmannen att se till att nätverket av dataskyddsombud fortsätter att vara aktivt och dynamiskt och sammanträda två gånger om året, på ett sådant sätt att enhetlighet och samsyn säkerställs i hanteringen av dataskyddsfrågor inom EU-institutionerna.

55. Europaparlamentet är medvetet om att datatillsynsmannen är fullvärdig medlem av Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB), det oberoende organ som inrättats enligt den allmänna dataskyddsförordningen (GDPR) och som främjar samarbete mellan nationella dataskyddsmyndigheter för att säkerställa en konsekvent tillämpning av dataskyddsbestämmelserna i hela unionen. Parlamentet förstår att villkoren för samarbetet mellan Europeiska dataskyddsstyrelsen och datatillsynsmannen fastställs i ett samförståndsavtal, där datatillsynsmannen både är medlem och tillhandahåller ett oberoende sekretariat som erbjuder administrativt och logistiskt stöd, utför analytiskt arbete och bidrar till Europeiska dataskyddsstyrelsens uppgifter.

56. Europaparlamentet påpekar särskilt att EDPB:s sekretariats rättsliga grupp utarbetade mer än 60 % av de riktlinjer, yttranden, rekommendationer och uttalanden som Europeiska dataskyddsstyrelsen antog 2020, enligt följande: 13 riktlinjer, 2 rekommendationer, 32 yttranden, dess första bindande tvistlösningsbeslut samt juridisk rådgivning. Parlamentet understryker att datatillsynsmannen deltog i alla 27 EDPB-plenarsammanträden som ägde rum 2020. Parlamentet påpekar att en stor del av det arbete som utförs av EDPB äger rum inom expertundergrupper, som var och en rör ett specifikt område med anknytning till dataskydd, och att datatillsynsmannen deltar i alla EDPB-expertgrupper och agerar i många ärenden som medföredragande eller huvudföredragande.

57. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen, tillsammans med EDPB-sekretariatet och andra EDPB-ledamöter, den 15 december 2020 antog mandatet för SPE (Support Pool of Experts), en stödpool med experter som inrättats i syfte att bistå utredningar och tillsynsverksamhet av betydande gemensamt intresse och stärka samarbetet och solidariteten mellan alla EDPB-ledamöter.

58. Europaparlamentet välkomnar att datatillsynsmannen också utfärdade flera yttranden under 2020 som en del av sin skyldighet att ge råd till kommissionen, Europaparlamentet och rådet om lagstiftning och politiska initiativ som påverkar skyddet av personuppgifter.

59. Europaparlamentet noterar att Förenade kungarikets utträde ur unionen påverkade överföringar av personuppgifter från organisationer som omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen till organisationer i Förenade kungariket, och välkomnar därför den vägledning som datatillsynsmannen gett berörda parter, som beaktar de rättsliga effekterna av sådana överföringar på unionens dataskydd. Parlamentet noterar att datatillsynsmannen uttryckte ett antal farhågor i sitt yttrande 14/2021, som beaktades av kommissionen i besluten om en adekvat skyddsnivå i Förenade kungariket när det gäller den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om uppgiftsskydd vid brottsbekämpning.

60. Europaparlamentet uppskattar det samarbete mellan datatillsynsmannen och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) som syftar till att integrera dataskyddsreglerna i Eppos förfaranden och it-system, vilket är oerhört utmanande med tanke på Eppos flerskiktade struktur och samspelet mellan Eppo-förordningen och de nationella bestämmelser som kräver samordning med de nationella dataskyddsmyndigheterna.

61. Europaparlamentet noterar vidare att i slutet av 2019 trädde en ny tillsynsram för behandlingen av personuppgifter vid Eurojust i kraft, enligt vilken EDPS ansvarar för att övervaka Eurojusts efterlevnad av tillämpliga unionsbestämmelser om uppgiftsskydd. Parlamentet välkomnar i detta avseende det nära samarbetet mellan EDPS och Eurojust under hela 2020.

62. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen under 2020 ingick eller ändrade både interinstitutionella servicenivåavtal och administrativa avtal med kommissionens PMO (Byrån för löneadministration och individuella ersättningar), GD HR, GD EAC, GD BUDG och GD CERT-EU, samt ett nytt administrativt avtal med tre generaldirektorat vid parlamentet (GD INLO, GD Safe och GD PERS) om byggnader, logistik och säkerhetstjänster.

63. Europaparlamentet understryker betydelsen av domstolens dom i mål C-311/18 (Schrems II-domen) som ogiltigförklarar EU:s och Förenta staterna:s mekanism för skydd av personuppgifter ”Privacy Shield”. Parlamentet erkänner datatillsynsmannens roll när det gäller att övervaka efterlevnaden av de överföringar som görs inom ramen för avtalsförbindelser med organisationer baserade i Förenta staterna.

64. Europaparlamentet uttrycker sin oro över resultatet av datatillsynsmannens undersökning av Europols behandling av stora dataset som samlats in av nationella brottsbekämpande myndigheter i samband med brottsutredningar. Parlamentet förstår att de förfaranden som Europol tillämpade inte gav tillräckliga garantier för efterlevnaden av Europolförordningen när det gäller kategorier av registrerade som är föremål för dess behandling, vilket utgör grunden för framställningen av viktiga kriminalunderrättelser. Parlamentet uppmanar datatillsynsmannen att stödja Europol i arbetet med att upprätta och genomföra en handlingsplan för att ta itu med de upptäckta fallgroparna, utan att försvaga Europols bidrag till den infrastruktur för bedrägeribekämpning som byrån är en relevant del av.

65. Europaparlamentet betonar att datatillsynsmannen den 2 juli 2020 utfärdade ett offentligt dokument med slutsatser och rekommendationer från datatillsynsmannens undersökning av EU-institutionernas användning av Microsoft-produkter och -tjänster. Parlamentet påpekar att dessa resultat stöder de offentliga förvaltningarnas insatser för att behålla kontrollen över hur och varför personuppgifter behandlas och säkerställa en adekvat dataskyddsnivå vid upphandling av IKT-tjänster, i enlighet med datatillsynsmannens strategiska mål om ”digital suveränitet”.

Covid-19-pandemin

66. Europaparlamentet understryker datatillsynsmannens avgörande roll när det gäller att skydda personuppgifter och personlig integritet, två grundläggande rättigheter i unionen, mot bakgrund av covid-19-pandemin, särskilt relevansen och inflytandet av dess bedömning av hur dataskyddet efterlevs i de många kontaktspårnings- och varningsappar som fått spridning under pandemin. Parlamentet är medvetet om den ytterligare arbetsbörda som datatillsynsmannen har haft utöver sina ordinarie uppgifter och uppskattar att datatillsynsmannen inte bara säkerställde driftskontinuitet utan också ökade sin produktivitet, bland annat tack vare digitaliseringen av arbetsflödena. Parlamentet välkomnar att datatillsynsmannen inrättade en särskild arbetsgrupp för covid-19 för att hantera alla dessa förfrågningar och övervaknings- och rådgivningsinsatser när det gäller de åtgärder som vidtagits för att bekämpa pandemin (kontaktspårningsappar, temperaturkontroller, vaccinering). Parlamentet påpekar att datatillsynsmannen i mars 2020, som svar på kommissionens samråd om användningen av telekommunikations-uppgifter för övervakning av covid-19-pandemins spridning, föreslog att man skulle fokusera på att minimera insamling och lagring av personuppgifter, anonymisering av uppgifter, datasäkerhet och tillgång till uppgifter, adekvata lagringsperioder och en decentraliserad metod för lagring och behandling av uppgifter.

67. Europaparlamentet betonar att Europeiska dataskyddsstyrelsen har betonat den grundläggande vikten av att se till att alla åtgärder som vidtas under de extraordinära pandemirelaterade omständigheterna är nödvändiga, tidsbegränsade, minimala och föremål för regelbunden och verklig översyn samt vetenskaplig utvärdering. Parlamentet uppmanar datatillsynsmannen att kontinuerligt utvärdera situationen för att hantera eller minska de integritetsrisker som är förknippade med utvecklingen och användningen av kontaktspårningsappar.

68. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen i början av 2020 förlitade sig på driftskontinuitetsplanen, där vissa bestämmelser användes och anpassades under pandemins inledande fas. Parlamentet påpekar att beredskapsplanen för den administrativa beredskapen inför pandemin antogs den 10 mars 2020 och att mer specifika åtgärder vidtogs för att hantera den kommande pandemin.

69. Europaparlamentet noterar att datatillsynsmannen var den första EU-institutionen att införa distansarbete som allmän ordning för all personal per den 12 mars 2020 genom att anpassa sin driftskontinuitetsplan, och betonar att institutionen inte har haft några fall av covid-19-infektion på arbetsplatsen. Parlamentet välkomnar att vidtagna nödåtgärder, särskilt den allmänna tillämpningen av distansarbete (dvs. ingen tröskel inom enheterna eller differentiering mellan strukturellt och tillfälligt distansarbete), kommer att diskuteras med personalkommittén och införlivas i det nya beslut om distansarbete som håller på att förhandlas fram och som kommer att ändra det beslut som fattades i denna fråga den 19 mars 2019.

70. Europaparlamentet uppmuntrar ombudsmannen att i sin interna förvaltningsstrategi till fullo integrera lärdomarna från covid-19-pandemin när det gäller driftskontinuitet och krishanteringsplaner, it-reaktionsförmåga, organisationens resiliens, skyldigheten att ta hand om sin personal, effektiv intern kommunikation och flexibla arbetsförfaranden.